

כ"ק אדמו"ר שליט"א: ברמב"ם שם מסיים: "כפי שזכה לכהנים ללוים"
— דמשולחן גבוה קא זכו (ביצה כא, א. וש"נ).

ח. אדמו"ר מסדיגורא שליט"א: בהמשך להמוזכר לעיל שכאשר יהודי לומד תורה אזי מספק לו הקב"ה את כל צרכיו מתוך הרחבה — ישנו פתגם מאבי זצ"ל בפירוש מארז"ל (ברכות יז, ב) "בכך יום ויום בת קול יוצאת... ואומרת, כל העולם כולו ניזונוין בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת":

העולם מפרשים זאת בניחותא, ש"חנינא בני" מסתפק ב"קב חרובין" בלבד, פרנסה בצמצום. אבל אדמו"ר פירש זאת בלשון תמי': "חנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת"?! — ואדרבה: מכיון ש"כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני", היינו, שהוא ה"צינור" להשפעת השפע בעולם כולו, הרי בהכרח ש"חנינא בני" יהי' לו שפע רב, כדי שעל ידו יושפע לעולם כולו. וכמו כן פירש אבי זצ"ל במארז"ל (הובא בפרש"י ר"פ וישב) "ביקש יעקב לישב בשלוה... אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לישב בשלוה בעוה"ז" — דלא כפירוש העולם שזוהי טענה נגד צדיקים על שמבקשים לישב בשלוה בעוה"ז ואינם מסתפקים במה שמתוקן להם לעוה"ב (בלשון תמי'), אלא אדרבה — בניחותא: "לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב", ולכן "מבקשים לישב בשלוה בעוה"ז".

כ"ק אדמו"ר שליט"א: האם נתבאר בענין זה התמיהה כיצד יתכן שמ"קב חרובין" דר' חנינא בן דוסא יושפע בעולם כולו "מוזנא רויחי"?
אדמו"ר מסדיגורא שליט"א: ענין זה לא נתבאר, כי אם החידוש שבדבר — שהפירוש ד"חנינא בני די לו בקב חרובין" הוא בלשון של תמי', שבודאי לא מספיק עבורו "קב חרובין" בלבד, וכן "לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב כו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בפ"י הלשון "כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני", מבאר הבעש"ט (כש"ט ג, א. לד, ד): "שביל הוא צינור, שפתח צינור ושביל השפע, וז"ש בשביל חנינא בני", היינו, שההשפעה לעולם היא ע"י ה"שביל" שפתח "חנינא בני".

ט. כ"ק אדמו"ר שליט"א: בענין "ביקש יעקב בשלוה כו'" (שהזכרתם עתה) — ישנו דבר תמוה ביותר:

היתכן שמפני שיעקב אבינו התפלל וביקש מהקב"ה "לישב בשלוה", הנה לא זו בלבד שבקשתו לא נתקיימה, אלא עוד נענש על עצם בקשתו, בכך ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף" — מהי העוולה בכך ש"ביקש לישב בשלוה". לכאורה — אדרבה: "מצות עשה... שיהא אדם... שואל צרכיו שהוא צריך

בלתי מוגה

להם" (רמב"ם ריש הל' תפלה) ? ! ואפילו אם נאמר שביקש והפציר יותר מדאי האם בשביל זה צריכים להענישו בעונש חמור עד ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף", צרה חדשה לגמרי (כדמשמע מהלשון "קפץ עליו", שלולי סיבה זו לא הי' קורה דבר) ? !

ויש לומר הביאור בזה:

כאשר יעקב אבינו מבקש בקשה מסוימת מהקב"ה — בהכרח לומר שבקשה זו נתקיימה בפועל, שהרי לא יתכן שבקשתו של צדיק לא תתקיים ח"ו. ואכן, בי"ז שנותיו האחרונות ישב יעקב אבינו בשלוה — כמבואר בפ"י בעה"ט (ועוד מפרשים) עה"פ "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה", שי"ז השנים שהי' בארץ מצרים היו באופן של "ויחי" — חיים בשלימותם, ללא דאגות וצרות כו'.

נכמובן גם בפשוטו של מקרא:

1234567

עה"פ "ואל שדי יתן לכם רחמים" (מקץ מג, יד), מפרש רש"י: "מי שאמר לעולם די, יאמר די לצרותי, שלא שקטתי מנעורי — צרת לבן, צרת עשו, צרת רחל, צרת דינה, צרת יוסף וכו'", ועד כדי כך — שעוד לפני לידתו הי' כבר המאורע ד"ויתרוצצו הבנים בקרבה", "מתרוצצים כו' ומריבים כו'" (פרש"י תולדות כה, כב). ולכן, כאשר פרעה שאל את יעקב "כמה ימי שני חיך" ("וואס ביסטו אזוי צוקנייטשט"...) , ענה לו יעקב: "ימי שני מגורי שלושים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי" (ויגש מז, ח"ט);

ואילו בכואו למצרים — הושיבו יוסף "במיטב הארץ", וכלכלו ודאג לכל מחסורו באופן של הרחבה כו', כך שיעקב אבינו "ישב בשלוה", ללא כל בלבולים ודאגות (וללא כל פחד מעשו — שנשאר בריחוק מקום מארץ מצרים).

וזהו הפירוש ד"ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף" — שקיום בקשתו של יעקב אבינו "לישב בשלוה" הי' עי"ז ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף", שהרי כתוצאה מזה נשתלשלו הדברים עד לירידת יעקב למצרים, ששם חי י"ז שנה מתוך שלוה אמיתית.

ופירוש זה קשור גם עם הפירוש שאמרתם לעיל — "לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב כו'", בניחותא: כאשר "ביקש יעקב לישב בשלוה" — הסכים הקב"ה לבקשה זו, מכיון ש"לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב", וצריכים הם לישב בשלוה גם בעוה"ז, אלא שבקשה זו נתקיימה עי"ז ש"קפץ עליו רוגזו של יוסף", כנ"ל.

י. כ"ק אדמו"ר שליט"א: ויש להוסיף בזה — ע"פ מארו"ל במסכת שבת (פט, ב) "ראוי הי' יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, אלא

בלתי מוגה

שזכותו גרמה לו כו', וירידתו למצרים היתה באופן של כבוד מלכים (זח"א קצר, ב):

אע"פ ש"ראוי הי' יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל", מפני הגזירה ד"ועבדום וענו אותם גו'" בברית בין הבתרים — אעפ"כ, במקום ירידה "בשלשלאות של ברזל", שתוכנה ענין של גלות כו', זכה יעקב אבינו לחיות בארץ מצרים מתוך מנוחה ושלוה — "במיטב הארץ", וכיחד עם זה — עלו שנים אלו לחשבון מאתיים ועשר שנים (כמנין רד"ו) של גלות ושעבוד מצרים, עליהם נאמר "ועבדום וענו אותם"!

דהנה, החשבון ד"ארבע מאות שנה" נחשב "משנולד יצחק" (פרש"י לך טו, יג), והחשבון דמאתיים ועשר שנים מתחיל משירד יעקב למצרים (בהיותו בן ק"ל שנה), ואילו שעבוד מצרים התחיל רק לאחר דורו של יעקב ובניו, וכפרט עיקר קושי השעבוד — "שמונים ושש שנים משנולדה מרים" (שהש"ר פ"ב, יא), במשך פ"ו (בגימטריא "אלקים") שנים האחרונות דגלות מצרים; אבל כאשר יעקב אבינו הי' במצרים — ישב "במיטב הארץ", וישיבה זו היתה באופן ד"ויאחזו בה" — "לשון אחוזה" (פרש"י ס"פ ויגש), באופן של מנוחה ושלוה, בהתאם לבקשתו של יעקב אבינו "לישב בשלוה (גם) בעוה"ז". וכאמור — שנים אלו (של ישיבה בשלוה) הם כמנין רד"ו שנה דגלות מצרים!

אדמו"ר מסדיגורא שליט"א: בהמשך להמוזכר שעיקר קושי השעבוד הי' במשך פ"ו שנה, בגימטריא "אלקים" — יש לומר שבמשך כל השנים דגלות מצרים שלפנ"ז הי' השעבוד באופן שלמעלה מן הטבע: "הטבע" — בגימטריא "אלקים", מספר פ"ו שנה, והשעבוד בשנים שלפנ"ז הוא למעלה מ"הטבע", היינו, למעלה מאופן השעבוד שהי' במשך פ"ו ("אלקים", "הטבע") שנים האחרונות.

יא. אדמו"ר מסדיגורא שליט"א: בקשר למארז"ל אודות "שלשלאות של ברזל" (שהוזכר לעיל) — ישנו פתגם מזקני הרוז"ני שאמר בעת עריכת ה"סדר" האחרון בחיים חייתו בעלמא דין, שמפחד הוא מפני ההכרח שהגאולה העתידה תצטרך לבוא באופן ד"שלשלאות של ברזל", היינו, שיצטרכו להביא את בנ"י לארץ ישראל ב"שלשלאות של ברזל" (ומספרים גם כקשר לכך שבאותו "סדר" אמר את הפיסקא "והיא שעמדה" שבעים פעמים כו').

כ"ק אדמו"ר שליט"א: הענין ד"שלשלאות של ברזל" — יצאנו כבר י"ח לכל הדעות ממש, ועכשיו יכולים וצריכים בנ"י להגאל ולבוא לארץ ישראל "עם ענני שמיא".

אדמו"ר מסדיגורא שליט"א: בימינו אלו ישנם יהודים הנמצאים ברוסי', "מאתורי מסך הברזל". יהי רצון שגם הם יגאלו ויבואו "עם ענני שמיא"!

בלתי מוגה